



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 192/08-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M. I., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 SŽ-o KS 166/2006 a jeho rozsudkom zo 17. októbra 2007 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., M. I. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho rozsudkom sp. zn. 6 SŽ-o-KS 166/2006 zo 17. októbra 2007.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

*„Daňový úrad Košice V oznámením č. 709/320/38037/05 zo dňa 21. 10. 2005 oznámil sťažovateľovi, že daňové kontroly za zdaňovacie obdobie február - december 2001 a január 2002 a opakovanú daňovú kontrolu za zdaňovacie obdobie december 2000, ktorých predmetom je daň z pridanej hodnoty, nie je možné ukončiť do šiestich mesiacov odo dňa ich začatia vzhľadom na dôvody uvedené v tomto oznámení.*

*Listom zo dňa 14. 11. 2005 sťažovateľ podal námietky proti postupu zamestnancov miestne, vecne a územne nepríslušných pri vydaní oznámenia o predĺžení lehoty na vykonanie daňových kontrol na Daňový úrad Prešov I.*

*Daňový úrad Prešov I listom zo dňa 22. 11. 2005 sp. zn. 724/320/61104/2005/Hud upovedomil sťažovateľa o postúpení jeho podania – námietky proti postupu zamestnancov miestne, vecne a územne nepríslušných pri vydaní oznámenia o predĺžení lehoty na vykonanie daňových kontrol, na prerokovanie veci a na rozhodnutie Daňovému úradu Košice V.*

*Daňový úrad Košice V rozhodnutím sp. zn. 709/320/42276/05 zo dňa 5. 12. 2005 v zmysle § 15 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov námietke daňového subjektu Ing. Bc. K. M. zo dňa 14. 11. 2005 proti postupu zamestnancov miestne, vecne a územne nepríslušných pri vydaní oznámenia o predĺžení lehoty na vykonanie daňových kontrol č. j. 709/320/38037/05 nevyhovel.*

*Proti rozhodnutiu Daňového úradu Košice V č. j. 709/320/42276/05 zo dňa 5. 12. 2005 podal sťažovateľ žalobu na Krajský súd v Košiciach na jeho preskúmanie a navrhol, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na nové konanie.*

*Dňa 9. 11. 2006 Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3 S 7/2006 rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.*

*Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ dňa 13. 12. 2006 odvolanie.*

*Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6 SŽ-o-KS 166/2006 zo dňa 17. 10. 2007, ktorý bol doručený právnej zástupkyňi JUDr. Ing. K. M. dňa 6. 12. 2007,*

*potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal...*

*Sťažovateľ je presvedčený o tom, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sž-o-KS 166/2006 zo dňa 17. 10 2007 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý mu predchádzal, bolo porušené jeho právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy súdom zakotvené v článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v č. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru. “*

Podstata sťažovateľových námietok spočíva v tom, že najvyšší súd podľa neho nesprávne posúdil jeho argumenty súvisiace s odpoveďou na otázku, „či je možné, by napriek tomu, že sám žalovaný uvádza, že dôvodom pre ktorých mala byť daňová kontrola u žalobcu vykonávaná zamestnancami iného než Daňového úradu Košice V je skutočnosť, že existujú pochybnosti o nezaujatosti pracovníkov miestne príslušného daňového úradu, kontrolu v mene Daňového úradu Košice V riadil, rozhodnutia v rámci nej vydával a rozhodoval o námietkach sťažovateľa riaditeľ Daňového úradu Košice V“, a tiež „či je možné vykonať u sťažovateľa daňovú kontrolu zamestnancami iného daňového úradu, než ktorý je správcom dane sťažovateľa“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli rozsudkom najvyššieho súdu porušené, zruší napadnutý rozsudok a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, zakáže najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní jeho práv, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov konania.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustavenia vykonávajú.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení príslušných procesných predpisov musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť,

pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 268/05).

Všeobecný súd musí teda vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP).

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia najmä právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, povinnosť právneho zastúpenia v niektorých prípadoch, zákonom ustanovené náležitosti

návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a pod. Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte však pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 9. februára 2006 doručenou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) domáhal zrušenia rozhodnutia Daňového úradu Košice V č. j. 709/320/42276/05 z 5. decembra 2005 (ďalej len „rozhodnutie z 5. decembra 2005“) a vrátenia veci žalovanému na nové konanie a rozhodnutie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 3S 7/2006-61 z 9. novembra 2006 (ďalej len „rozsudok z 9. novembra 2006“) zamietol žalobu sťažovateľa dôvodiac, že rozhodnutie Daňového úradu Košice V z 5. decembra 2005 bolo vydané v súlade so zákonom a organizačným poriadkom daňových orgánov. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu z 9. novembra 2006 odvolanie. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sž-o-KS 166/2006 zo 17. októbra 2007 (ďalej len „rozsudok zo 17. októbra 2007“) potvrdil rozsudok krajského súdu s tým, že krajský súd v danej veci správne zamietol žalobu sťažovateľa podľa § 250j ods. 1 OSP.

V danom prípade najvyšší súd konštatoval *„podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. s správach finančnej kontroly v znení neskorších predpisov, podľa ktorého daňové riaditeľstvo sa zriaďuje pre územné obvody všetkých daňových úradov, je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet Ministerstva financií Slovenskej republiky a je zamestnávateľom zamestnancov daňových orgánov a podľa § 1a písm. j) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. , podľa ktorého na účely tohto zákona sa rozumie zamestnancom správcu dane zamestnanec, ktorého zamestnávateľom je daňové riaditeľstvo... z Organizačného poriadku daňových orgánov, ako aj z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva že Daňový úrad Košice V listom zo dňa 4. 2. 2005 pre sústavné sťažnosti žalobcu na postup košických daňových orgánov požiadal Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, aby na kontrolu DPH za zdaňovacie obdobie 12/00 u žalobcu boli vyslaní pracovníci iného daňového úradu a Daňové riaditeľstvo Slovenskej*

*republiky tejto žiadosti vyhovel a uložilo vykonať tieto kontroly Daňovému úradu prešov I (listy Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky Banská Bystrica zo dňa 11. 3. 2005 a Daňového riaditeľstva, Pracovisko Košice zo dňa 21. 3. 2005), ktorý vyslal na výkon daňovej kontroly štyri kontrolórky a týmto riaditeľ Daňového úradu Košice V udelil následne poverenie na výkon daňovej kontroly (poverenie zo dňa 11. 4. 2005 č. 709/320/11003/2005).“.* Najvyšší súd námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu z 9. novembra 2006 považoval za neopodstatnené, nemajúce oporu v zákone, a preto právne irelevantné a účelové.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu zo 17. októbra 2007, obsahu sťažnosti a jej príloh, ako aj prípisov Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) z 11. marca 2005 sp. zn. I/322/1745-10117/05/Jant a Daňového riaditeľstva, pracoviska Košice z 21. marca 2005 sp. zn. VI/320/203/1703/2005 konštatuje, že v danom prípade najvyšší súd správne potvrdil rozsudok krajského súdu z 9. novembra 2005, pretože rozhodnutie Daňového úradu Košice V z 5. decembra 2005 bolo vydané v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) a organizačným poriadkom daňových orgánov. Daňový úrad Košice V požiadal daňové riaditeľstvo, aby pre sústavné sťažnosti sťažovateľa na postup „*košických daňových orgánov*“ boli u sťažovateľa na kontrolu dane z pridanej hodnoty a opakovanú kontrolu vyslaní pracovníci iného daňového úradu, čomu daňové riaditeľstvo vyhovel a uložilo vykonať tieto kontroly Daňovému úradu Prešov I. K delegovaniu miestnej príslušnosti na návrh Daňového úradu Košice V v zmysle § 4 zákona o správe daní a poplatkov došlo až rozhodnutím daňového riaditeľstva č. k. VI/230/64/697/2007 z 28. februára 2007 (delegovalo miestnu príslušnosť na Daňový úrad Prešov I). Do tejto doby mohol riaditeľ Daňového úradu Košice V ako miestne a vecne príslušný subjekt rozhodovať o poverení či predĺžení daňovej kontroly u sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu je sťažovateľom napadnuté rozhodnutie Daňového úradu Košice V z 5. decembra 2005, tak ako ho posúdil najvyšší súd, správne a zákonné.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil (II. ÚS 21/96, I. ÚS 276/06), že nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké procesné závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach podliehajúcich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy (čo platí aj pre čl. 6 ods. 1 dohovoru) podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi vyvodzujúcimi postup v občianskoprávnom konaní.

Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky oprávnených na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj základom ústavnej úpravy obsahu práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedeného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 48 ústavy). Všeobecné súdy poskytujú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tak, že postupujú v konaní v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu (m. m. III. ÚS 49/04, I. ÚS 31/05).

Ústavný súd konštatuje, že skutočnosti, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, neindikujú možnosť prijatia záveru, z ktorého by bolo možné v danom prípade vyvodzovať vecnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažovateľ navyše neuviedol žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné prijať

záver, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu má také nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku o porušení označeného práva sťažovateľa.

Iba nespokojnosť s rozhodnutím najvyššieho súdu sama osebe nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na vyslovenie porušenia práv sťažovateľa.

Z uvedených skutočností, postupu najvyššieho súdu a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že rozhodnutie najvyššieho súdu nie je ani svojvoľné a ani arbitrárne, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že výrok, ktorým sa sťažovateľ domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia, je viazaný na vyhovie sťažnosti vo veci samej, teda na výrok ústavného súdu o porušení označených práv, ktoré sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, orgánom verejnej moci, proti ktorému sťažnosť smeruje. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd odmietol sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní, označeným návrhom sa už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2008